

EGY SZOLGÁLTATÁSI KONFERENCIA MARGÓJÁRA

EURÓPA HÁZÁBAN VAGY PINCÉJÉBEN?

HÁLÓZATTÍPUSOK

Multinacionális világcégek vezetői és képviselői, a Közös Piac, az UNCTAD és a GATT érintett szakértői, azaz összesen 15 ország kutatói és kormánytanácsadói vettek részt a közelmúltban Budapesten első ízben megrendezett nemzetközi szolgáltatási konferencián. Itt világosan megfogalmazódott, hogy a nemzetközi tapasztalatok szerint a sikeres piaci gazdaságok eredményes gazdasági és társadalmi fejlődésének nem csupán előfeltétele, hanem fontos húzóereje a megfelelő infrastruktúra. Ezzel Magyarország is számolnia kell, ha fel akar zárkózni a fejlett európai piaci gazdaságokhoz. A sikeres integráció alapkérdése: csatlakozni tudunk-e a fejlődés során kialakult gyorsan változó nemzetközi telekommunikációs és információs hálózatokhoz, a meglévő közlekedési és szállítási rendszerekhez, a világ gazdasági követelményeknek megfelelő pénzügyi szolgáltatásokhoz, és kereskedelmi rendszerekhez — mondta Kádár Béla az NGKM minisztere.

Napjaink világgazdaságának legnagyobb kihívása a számítógépek és a globális távközlési rendszerek, hálózatok összekapcsolódása — fejtegette. Ma már távközlési hálózatokon közvetítik az adatgyűjtést és feldolgozást, az informatikai szolgáltatásokat, a számítógépes programozást, a mérnöki-építészeti szolgáltatásokat, az ipari tervezést, a rádiós és televíziós műsorszórást, a biztosítási ügyleteket, a pénzügyi szolgáltatásokat, a gazdasági-pénzügyi konzultáns tevékenységeket, a szállodai és a légiközlekedési helyfoglalást.

Albert Bressand, a Promethe igazgatója viszont az egész világot átfogó globális hálózatokat, mint „a gazdaságteremtő folyamatok szívével” elemezte. Felfogása szerint az infrastrukturális-szolgáltatási hálózatok elsődleges funkciója nem az újraelosztás, hanem a stratégia-technika-szabályozási keretek egymástól elválaszthatatlan hármában az infrastruktúra, a szolgáltatás és az információs rendszerek egybekapcsolódása. Ezekben az egységet, az együttműködést és az összehangolást a különféle hálózatok teremtik meg. Ma a fejlett piaci gazdaságokban működő vállalatoknál négy különböző hálózat típus különböztethető meg, az intrakorporációs hálózatok (azaz az egy adott vállalat belüli adatfeldolgozási és elosztási rendszerek), a transzkorporációs hálózatok (amelyek a vállalatot a hozzá legszorosabban kapcsolódó szállítókkal, vásárlókkal és partnerekkel elektromos adatáramlás révén köti össze annak érdekében, hogy a megosztott információk alapján koordinálhassák tevékenységüket), az interkorporációs hálózatok (mint a joint-venture-k és a stratégiai szövetségek, amelyek a stratégiai információk megosztásának igényein alapulnak, valamint a metakorporációs hálózatok (tehát az üzleti lobby és a magánjellegű szabványosítás szervezetek).

Az áruk, a személyek, a pénz

A sikeres integráció alapkérdése, csatlakozni tudunk-e a fejlődés során kialakult gyorsan változó nemzetközi telekommunikációs és információs hálózathoz — vonhatták le a tanulságot a közelmúltban megrendezett szolgáltatási konferencia résztvevői.

és az információ nemzetközi áramlása következtében a globalizálódott gazdaság szereplői egyre inkább a gazdaság közös gyarapításában válnak érdekeltté, a kölcsönös függőség révén megosztva egymás között a keletkezett profitorozásokat és kockázatokat. Elsősorban a nemzetközi adathálózatok révén az áruk, a személyek, a pénz és információ nemzetközi áramlásának integrálódása jön létre. Lassan-lassan a különféle piacok hálózatokká válnak, ami megteremti mind a szállítók mind a fogyasztók számára a piacra jutás lehetőségeit, s egyúttal az áruk és a szolgáltatások adásvételének lehetőségét is a világon bárhol élő személyek, cégek és szervezetek számára.

KÖZELSÉG

Mint többen hangsúlyozták: a távközlési-komputer információshálózatok határokat átlépő elterjedésének és használatának az eredménye, hogy szinte eltűnt a határ a termelés és a szolgáltatások között. E tevékenységek mára szétválaszthatatlanul integrálódtak.

A közép-kelet-európai országok infrastruktúrája és szolgáltatásai, a szatélis iparosítási út követéséből adódóan — országoként különböző mértékben ugyan — elmaradtak. Nincs megfelelő technológia és know-how, hiányzik a marketingjáratosság és a megfelelő elterjedtségű nyelvtudás, továbbá a számítógépes háttér is, hiányoznak az üzletvitelhez nélkülözhetetlen tapasztalatok és kapcsolatok. Az ilyen igényeket ugyanis a piaci hatások váltják ki, következésképpen csak a piac hatókörének kiszélesülésével együtt fejlődnek és terjednek majd. A konferencián egyetértés alakult ki abban, hogy a modern szolgáltatásokban valószínűleg könnyebb és gyorsabb lesz a felzárkózás, mint a szorosan vett termelőszektorban, elsősorban a feldolgozóiparban.

A tanácskozás külföldi résztvevői előnyösnek ítélték a közép-kelet-európai országok — ezen belül elsősorban Magyarország, majd Csehország és Lengyelország — lehetőségeit. Kiemelték a fejlett Európához való földrajzi közelséget és az országok európai kultúráját, a kielégítő alapképzést,

a prezentációs és adaptáló készséget. A piac építésében és a piaci keretek megteremtésében elsősorban Magyarország előnyös helyzetét. A tehetség, az alacsony bérék és a relatíve alacsony megélhetési költségek a külföldi tőke számára előnyös befektetési lehetőséget kínálnak, a modern infrastrukturális és szolgáltatási hálózatok kiépítésében és ezek működtetésében. A modern telekommunikációs rendszerek és hálózatok kiépítésének folyamata a fejlett piaci gazdaságokban a befejezéséhez közeledik. A multinacionális vállalatok és szervezetek számára a megnyitott Közép- és Kelet-Európa nyilvánvalóan hatalmas új piaci lehetőségeket nyit.

MÁSOLJUNK?

„Szabad-e másolni a Nyugatot?” — vetette fel Michael Norton, a londoni székhelyű Cable and Wireless cég vezetője. Felmerült, hogy a mai különféle akadályok teljes feloldása és megszűnése esetén a kifogástalan szolgáltatásokat nyújtó multinacionális vállalatok

és szervezetek kiterjedt jelenléte és a közép- és kelet-európai országokban versenyképtelenné teheti a helyi, nemzeti szolgáltatókat. A helyi nemzeti részvétel kizorolhat a gazdaságnak erről az egyelőre kicsiny, de nélkülözhetetlen és dinamikus területéről. Am végül közös egyetértés alakult ki a résztvevők között abban, hogy az elzárkózás még nagyobb veszélyeket hordoz. A nyugati világcégekkel meg kell ismertetni az új, a piacépítéshez kapcsolódó szolgáltatási területeken működő nemzeti szervezeteket és ezek beépítése a nemzetközi rendszerekbe tenné lehetővé, hogy Közép- és Kelet-Európa megtalálja a helyzetének és adottságainak megfelelő saját útját és jövőjét. Így a külföldi minták alkalmazása, külföldi szervezetek fellépése a nemzeti gazdaságokban nem különülne el, nem válna elszigeteltté, hanem — a nemzeti gazdaságok fejlődését gerjesztve, a hazai igényeket kielégítve — a hazai szervezetekkel közösen formálódna a nemzetközi hálózatokhoz kapcsolódó különféle nemzeti hálózatokká. Ezzel szemben a külföldi mintákat másoló, siettetett behatolás hozhat ugyan rövid távú üzleti sikereket — sőt hasznot is —, de valódi fejlődés csak a külföldi és a hazai vállalatok, szervezetek kölcsönös érdekeltségére épülhet.

CSÁKI — EHRlich — FLEISCHER